GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 158. *Mercurĭ, 15 (27) Iulie.* **1886.**

Brașovŭ, 14 Iulie 1886.

De unŭ timpŭ încóce se vorbesce érășĭ multŭ de Francia, de planurile ei de revanșă și de o eventuală alianță a ei cu Rusia.

Amărăciunea ce domnesce în sînulŭ națiunei francese contra Germaniei nu șĭ a pierdutŭ de 16 anĭ încóce nimicŭ din caracterulŭ ei amenințătorŭ. Adevĕrulŭ este că Francesii cu micŭ cu mare parŭ a fi conduşĭ numai de o singură ideă — de a'șĭ rĕsbuna asupra Germaniei, restabilindŭ vechiulŭ prestigiu alŭ țĕrei lorŭ în Europa.

Indată ce la acésta constantă indisposițiune a Franciei se mai adauge vr'o nemulțămire a diplomației rusescĭ, se nascŭ cele mai cutezate combinațiunĭ despre o viitóre alianță franceso-ruséscă.

In timpulŭ din urmă s'a observatŭ unŭ mare neastĕmpĕrŭ în politica esternă a Rusiei ți a bătutŭ la ochĭ cooperarea acestei puterĭ cu Francia în peninsula balcanică.

Nu puținŭ a contribuitŭ la lățirea faimei despre o alianță între aceste douĕ marĭ puterĭ, presența atașatului militarŭ rusescŭ la festivitatea desvĕlirei statuei generalului Chanzy în Nouart și asigurările de amiciția ce s'au schimbatŭ acolo.

Foile francese au publicatŭ articulĭ simpaticĭ pentru Rusia din acestŭ incidentŭ, așa că organulŭ oficiosŭ din Petersburg s'a vĕḍutŭ îndemnatŭ a declara, că politica oficială a Rusiei nu stă în legătură cu demonstrațiunile dela Nouart.

Atitudinea neastĕmpĕrată a diplomației rusescĭ a pusŭ în mișcare și pe principele Bismark și étă-lŭ vedemŭ acum conferindŭ din nou cu ministrii marilorŭ împĕrății. Indată ce i se arată fantoma alianței ruso-francese, Bismarck sêmte necesitatea de a documenta vechia sa amiciția pentru Rusia, ér' d-lŭ Giers se scie folosì fórte bine de rivalitatea între Francia și Germania.

Fórte nemeritŭ caracteriséză situațiunea organulŭ englesŭ „Standard“ scriindŭ următórele:

„Nimenĭ n'ar puté înțelege politica Europei décă ar perde din vedere împrejurarea principală, că fundamantala relațiune între Rusia pe de o parte, și Germania și Austria pe de alta, nu este decâtŭ unŭ antagonismŭ și o nemulțămire năbușită.“

„Afară de acésta mai esistă și alțĭ factorĭ importanțĭ în relațiunile puterilorŭ continentale între dênsele. Abia mai este necesarŭ a spune că prin acésta noi voimŭ a face alusiune la Francia. E adevĕratŭ că Francia în cursŭ de mai mulțĭ anĭ a lăsatŭ a se vedé în aparență că ea se găsesce afară din orĭ ce combinațiune posibilă, care s'ar referì la provoçarea unorŭ evenimente rĕsboinice.“

„Dér fie-care scie că acésta e numai în aparență, căcĭ Francia în orĭ-ce momentŭ e gata a merge cu una séu cu mai multe puterĭ mână în mână, carĭ i-arŭ oferi eftina perspectivă de a-'șĭ rĕsbuna asupra învingĕtorului dela 1870. Prin urmare, noi vedemŭ pe adevĕrata Franciă căutândŭ a-șĭ rĕsbuna pentru înfrângerile suferite. Astfelŭ singura putere, care îi oferă o speranță de a'i veni în ajutorŭ spre realisarea scopului urmăritŭ, e Rusia. Dér sĕ vedemŭ décă în acestŭ momentŭ este ea aḍĭ mai aprópe de realisare decâtŭ cum era odinióră?“

„Numai încape îndoială că neastĕmpĕrulŭ Rusiei și schimbarea făcută în cabinetulŭ Angliei vorŭ da unŭ bogatŭ materialŭ principelui Bismarck și comitelui Kalnoky spre a face totŭ felulŭ de combinațiunĭ și planurĭ.“

„Rechemarea baronului de Courcel dela Berlinŭ este unŭ însemnatŭ evenimentŭ care nu póte rĕmâné nelămuritŭ. Se póte că la permutarea în altă capitală sĕ nu fi contribuitŭ nisce motive superióre de statŭ, dér nu e mai puținŭ adevĕratŭ că trebue sĕ se țină sémă că elŭ a fostŭ trimisŭ de d. Jules Ferry spre a restabili relațiunĭ mai amicabile cu Germania și că elŭ deși în acéstă misiune a isbutitŭ e în ajunŭ a părăsi Berlinulŭ....“

Șcólele de comerciu.

Cu ocasiunea distribuțiunii premiilorŭ la elevii școlei comerciale din Bucurescĭ d-nulŭ A. Stolojanŭ, ministrulŭ agriculturei, industriei, comerciului și domenelorŭ, a pronunțatŭ unŭ discursŭ a cărui însemnătate îi dă caracterulŭ unui discursŭ-programŭ. Intre altele ḍise ministrulŭ:

...Misiunea d-vóstră, d-lorŭ profesorĭ, este unŭ apostolatŭ, și apostolii n'au trebuință de îndemnulŭ nimĕnui. Inspirațĭ de o idee mare, fecundă, găsescŭ în credința lorŭ destule mijlóce morale pentru ca sĕ ațițe entusiasmulŭ unora, sĕ transforme indiferența altora în iubire, sĕ deștepte zelulŭ în toțĭ și sĕ creeze astfelŭ o atmosferă morală bine-făcĕtóre pentru a ajunge scopulŭ ce dênșii urmărescŭ.

Marele poetŭ englesŭ Milton, în „Paradisulŭ perdutŭ«, vorbesce de unŭ leu pe care Dumneḍeu nu apucase sĕ-lŭ isprăvéscă și din acéstă causă jumĕtate era de lutŭ. Prin acésta descria pe omŭ: trebuința și ideea. D-vóstră adresați-vĕ la idee, la inimă, și avêndŭ consciință de misiunea umanitară și națională a acestei școlĭ, nu vĕ ostenițĭ de a'i câștiga prietinĭ prin graiu, prin scrisŭ și mai cu sémă prin fapte. Acésta este calea cea mare pe care au mersŭ toțĭ câțĭ au isbutitŭ sĕ aducă unŭ bine temeinicŭ în lume. Sĕ iubimŭ așa dér noi înșine școla și astfelŭ vomŭ fi sigurĭ că o vomŭ face sĕ fiă iubită și de alții.

Am ḍisŭ, d-lorŭ, că acéstă școlă are o misiune și umanitară și națională. In adevĕrŭ, care este scopulŭ misiunei d-vóstre? Sĕ creațĭ o clasă de comercianțĭ românĭ luminațĭ. Comercianții au contribuitŭ mai multŭ, potŭ ḍice, de câtŭ celelalte clase ale societăței la emanciparea lumei. Se ḍice că Roma are gloria de a fi datŭ nascere dreptului civilŭ și canonicŭ, negustorii au gloria de a fi creatŭ dreptulŭ comercialŭ modernŭ, după care positivŭ are sĕ se transforme în multe și dreptulŭ civilŭ.

Este cunoscutŭ, d-lorŭ, că, cu multe sute de anĭ înainte de revoluțiunea francesă, Liga hanseatică, o confederațiune a orașelorŭ de comerciu, a încercatŭ sĕ atragă întrega Europă în organisațiunea politică a cărei base erau aceleașĭ idei ca ale revoluțiunei celei marĭ francese. Civilisațiunea de astăḍĭ este opera claselorŭ de mijlocŭ. Chiar la noi, bărbații din generațiunea trecută, carĭ și-au luatŭ însărcinarea sĕ constituiéscă Statulŭ românŭ, au isbutitŭ sĕ conducă acéstă nobilă idee la unŭ bunŭ sfêrșitŭ, mai cu sémă cu concursulŭ orașelorŭ, adecă prin negustorĭ și profesorĭ.

In acelașĭ timpŭ, d-lorŭ profesorĭ, facețĭ și o operă de consolidare națională, căcĭ este o slăbiciune pentru unŭ statŭ ca comerciulŭ lui sĕ fiă numai în mânile străinilorŭ; prin urmare, avețĭ misiunea de a naționalisa comerciulŭ țĕrii. Ca sĕ ajungemŭ la scopulŭ doritŭ, una din condițiunile succesului este sĕ ai credința într'ênsulŭ. Lucrămŭ cu mai multă inimă când avemŭ siguranța că sĕmĕnămŭ în pămêntŭ roditorŭ, cu alte cuvinte trebue sĕ vedemŭ décă némulŭ românescŭ are geniulŭ comerciului. Ni se contestă geniulŭ comerciului.

Ni s'au contestatŭ însĕ și virtuțile militare. După proba strălucită ce amŭ datŭ pe câmpiele Bulgariei despre strămoșescile nóstre însușirĭ militare, archiducele Albrecht, marele generalŭ alŭ Austriei, învingĕtorulŭ dela Custozza, vorhindŭ cu celŭ mai mare căpitanŭ românŭ, îi ḍicea: „Eram sigurŭ că Românii din regatŭ au sĕ se bată bine, de vreme ce suntŭ de acelașĭ *sânge cu ai noștri*, și eu în fruntea alorŭ noștri așĭ avea curagiulŭ sĕ mergŭ pănă la capulŭ *pămêntului*“. Acelora carĭ ne contestă geniulŭ comercialŭ le voiu rĕspunde: uitați-vĕ la Românii macedonenĭ, ei suntŭ de acelașĭ sânge cu noi. Precum Grecii suntŭ marinarii orientului, Românii din Macedonia suntŭ comercianții peninsulei balcanice. Ei șĭ-au arĕtatŭ aptitudinile lorŭ comerciale nu numai în părțile nóstre, dér și în țĕrile vechĭ, cu comerciu organisatŭ și cu tradițiunĭ comerciale. In multe părțĭ ale lumei suntŭ astăḍĭ case marĭ de comerciu prospere, conduse de Românĭ. Chiar în La Plata suntŭ câte-va case de comerciu fundate de fii de ai Bucurescilorŭ. Românii nu au ajunsŭ însĕ sĕ aibă o clasă de comercianțĭ așa de puternică ca în alte țĕrĭ pentru următórele împregiurărĭ: ânteiu, o prejudecată crede că acéstă profesiune e înjositóre, după cum o atestă Cantemirŭ — o prejudecată comună mai tuturorŭ popórelorŭ militare; alŭ doilea, nestabilitatea politică care aducea nesiguranță în afacerĭ. Peyssonet, consululŭ generalŭ de pe lângă hanulŭ din Crimeea, pe la 1750, spune cum se făcea comerciulŭ la noi. Negustorii trebuiau sĕ înainteze banii pe la stărostii și, ca sĕ pótă avea marfa la timpulŭ stipulatŭ, le era de trebuință protecțiunea domniei. Ca sĕ o obțină erau nevoițĭ sĕ facă credite partisanilorŭ sĕi. De altă parte domnii avêndŭ multŭ de plătitŭ la Stambulŭ, aveau recursŭ la negustorii cătră carĭ îșĭ luau angajamentulŭ sĕ le plătéscă în marfă. Aceste relațiunĭ cu domnii făceau pe comercianțĭ suspecțĭ cătră opositiune. Cu căderea domnului, celŭ ce urma pe scaunŭ nu se credea datorŭ sĕ susțină angagiamentulŭ celui mazilitŭ; ér partisanii domniei căḍute nu îșĭ plăteau datoriile, astfelŭ negustorii erau ruinațĭ. Ei déră mai multŭ ca orĭ-cine aveau dreptulŭ sĕ ḍică: schimbarea domnilorŭ bucuria nebunilorŭ. O altă causă era monopolulŭ ce îșĭ însușiseră Turcii asupra celorŭ mai principale obiecte din comerciulŭ nostru, ceea ce făcea ca, numai dupăce se îndestula Constantinopolulŭ, puteamŭ sĕ exportămŭ prisosulŭ producțiunei nóstre și atuncĭ cu permisiunea specială a Porței. Numai supușii Puterilorŭ marĭ puteau sĕ obțină asemenea favorurĭ; de aceea ș mulțĭ negustorĭ românĭ căutau sĕ se facă protegiațĭ vreunei puterĭ însemnate. Când s'a desrobitŭ Dunărea și s'a declaratŭ libertatea comerciului, afacerile au luatŭ unŭ mare avêntŭ: de aci trebuința și mai mare de intermediarĭ. Românii nu aveau capitalurĭ, căcĭ se scie că numai prin comerțŭ și industrie se adună repede capitalulŭ; fără relațiunĭ comerciale cu străinătatea, prin urmare, în neputința de a avé creditŭ; și fiindŭ fără deprinderile comerciului mare, ei nu erau pregătițĭ ca sĕ ia în mână lorŭ comerciulŭ țĕrei.

Englesii, d-lorŭ, grațiă geniului lorŭ și posițiunei lorŭ geografice, au isbutitŭ sĕ concentreze în mânile lorŭ comerciulŭ lumei întregĭ. Ei cumpără mai din tóte părțile totŭ felulŭ de producte și în urmă le vêndŭ consumatorilorŭ. Din aceste afacerĭ tragŭ unŭ folosŭ însemnatŭ care se cifréză la veniturĭ cu miliarde. Pe o scară mică s'a făcutŭ asemenea negoțŭ și la noi. Wilkinson, consululŭ generalŭ alŭ Marei-Britanii în Bucurescĭ, pe la 1804 spune că piețile Bucuresciului, Iașului și Galațului aprovisionau cu multe mărfurĭ Galiția, Transilvania, Banatulŭ, Serbia. Drumurile pe unde venéu mărfurile erau marea și calea de uscatŭ Enos-Adrianopolŭ. Cu facerea drumurilorŭ de ferŭ și perfecționarea porturilorŭ în celelalte țĕrĭ, comerciulŭ, găsindŭ facilitățĭ marĭ pe acolo, a părăsitŭ vechiulŭ sĕu drumŭ și astfelŭ amŭ perdutŭ acea situațiune. Cu drumurile nóstre de ferŭ spre Constanța și lucrările ce suntŭ proiectate pentru acestŭ portŭ se va îndrepta în parte situațiunea; dér ceea-ce va aduce érășĭ o mare revuluțiune în relațiunile comerciale ale țĕrilorŭ din părțile nóstre este linia ferată Constantinopolulŭ séu Enos-Adrianopolŭ-Bucurescĭ. Acésta e calea mare a comerciului Orientului. Ea vine în dreptulŭ golfului Ismitŭ, capulŭ liniei Eufratŭ, care asemenea are sĕ se facă, căcĭ acésta e calea cea mai scurtă a Indielorŭ; prin ele se vorŭ trimite Europei bogățiele Anatoliei. Se vorŭ face de sigurŭ, pentrucă suntŭ cerute de marele interese comerciale ale lumei și de considerațiunĭ politice. Statele cele micĭ au interesŭ ca căile cele marĭ comerciale sĕ trécă printr'ênsele, căcĭ acesta e mijloculŭ prin care cei micĭ potŭ face pe cei marĭ sĕ susțină independența lorŭ. Numai când căile comerciului suntŭ în mâna unui Statŭ micŭ, Statele cele marĭ au siguranța de a puté benificia tóte de ele. Avemŭ dér cu toții datoria sĕ ne prĕgătimŭ pentru acestŭ momentŭ, pentru ca sĕ nu fimŭ surprinșĭ cum amŭ fostŭ cu liber-

Sĕ ridicămŭ dér scólele nóstre de co-...e organisămŭ aşa încâtŭ se nu ne dea nu-...oilĭ, adică amploiaţii camerciului, ci sĕ pro-...istorĭ cu educaţiunea şi instrucţiunea necesară ...ómenĭ, carĭ vorŭ fi în curêndŭ chemaţĭ sĕ'şĭ exercite activitatea pe terenulŭ celŭ vastŭ alŭ comerciului in...rnaţionalŭ. alŭ comerciului lumei. Pĕtrunşĭ de a...este marĭ datorii şi cu toţii: guvernŭ, profesorĭ, scolarĭ, părinţĭ, sĕ lucrămŭ din rĕsputerĭ ca se ajungemŭ la scopŭ: *„Numai cine trage a mare ajunge mare.“*

SCIRILE ḐILEI.

Cetimŭ în ḑiarele ungurescĭ: »Mai multe ḑiare au adusŭ vestea, că *guvernulŭ românŭ* ar pune pedecĭ în calea acelora, carĭ voiescŭ sĕ cerceteze *băile ungurescĭ*. E cu totulŭ nebasată vestea, că autorităţile de acolo ar face ceva deosebire în punerea taxelorŭ pe paşapórte. Tocmai în ḑilele din urmă s'au estrădatŭ vre-o sută de paşapórte cu taxele obicînuite pentru călĕtorĭ la Mehadia. Şi în sĕptĕmâna trecută mai mulţĭ inşĭ au mersŭ la Zizinŭ, Vâlcele şi Tuşnadŭ. Atâta este dreptŭ, că în anulŭ acesta mai puţinĭ domnĭ din România se ducŭ la băile din străinătate, causa însĕ este timpulŭ nefavorabilŭ şi relele împrejurărĭ financiare.« — Totŭ nu le vine la socotélă ḑiarelorŭ ungurescĭ sĕ spună adevĕrulŭ! Relele imprejurărĭ şovinistice suntŭ adevĕrata causă pentru care nu vinŭ cei din România la băile de aci!

—x—

Guvernele austriacŭ şi ungurescŭ au adresatŭ societăţii austro-ungare de navigaţiune pe Dunăre o notă prin care îi cere sĕ ia mĕsurile necesare pentru a nu paralisa acţiunea începută contra *României* prin denunţarea tarifelorŭ unioniste. Acéstă notă a fostŭ adresată direcţiunei din causă că guvernele din Viena şi Peşta au aflatŭ, că între acéstă societate şi alte societăţĭ de căi ferate s'au încheiatŭ nisce convenţiunĭ, prin care mĕsurile tarifare luate de ambele guverne contra României suntŭ paralisate. Societatea, după cum se crede, va cere o însemnată despăgubire pentru a se supune mĕsurilorŭ cerute de cele două guverne

—x—

In *legea voluntarilorŭ pe unŭ anŭ* se vorŭ face modificărĭ în ce privesce pe elevii dela medicină. Mediciniştii se vorŭ primi pe viitorŭ în serviciulŭ militarŭ de elevĭ medicĭ ca voluntarĭ pe unŭ anŭ numai după dobêndirea gradului de doctorŭ. Studenţii dela medicină vorŭ mai fi obligaţĭ a servi presenţĭ la trupă şése lunĭ, şi numai după aceea se vorŭ trece în serviciulŭ sanitarŭ. Pentru anulŭ 1886/7 rĕmâne în putere totŭ legea de până acum.

—x—

Mai multe posturĭ de institutorĭ la *scóle poporale* în *Bosnia şi Erţegovina* suntŭ de ocupatŭ cu lefurĭ anuale de 500, 600 şi 800 fl., pe lângă locuinţă cu grădină şi lemne, dela 1 Septemvre n. c. Concurenţii sĕ cunóscă limba bosniacă a ţĕrii în scriere latină şi cirilică. Petiţiunile se adreséză, până la 10 Augustŭ n. c. celŭ multŭ, autorităţii supreme a ţĕrii.

—x—

Curia regéscă, în basa § 43, a respinsŭ recursulŭ d-lui protopopŭ *Petru Ales. Vlassa* din Indolŭ, înaintatŭ în contra hotărîrei, adusă de tribunalulŭ din Turda şi întărită de Tabla r., de a fi pusŭ în stare de acusaţiune. D-lŭ protopopŭ Vlassa e urmăritŭ, pentrucă nu jócă după cum cântă „patrioţii.“

—x—

Ni se scrie din Graţŭ, cu data 22 Iuliu n.: »Erĭ în 21/7 studentulŭ farmacistŭ *Dumitru Banciu* din Sĕlişte a fostŭ promovatŭ la gradulŭ de „Magister pharmaciae“ cu nota: *summa laude*. Credŭ că e primulŭ Românŭ ce a obţinutŭ aicĭ acéstă notă escelentă.“ — Felicitămŭ pe tênĕrulŭ farmacistŭ!

—x—

D-lŭ *Albinŭ Popŭ* s'a promovatŭ la gradulŭ de *Doctorŭ în med. univ.*, Sâmbătă în 24 Iuliu în sala senatului universităţii din Viena.

—x—

Agiulŭ vamalŭ s'a stabilitŭ pentru luna Augustŭ cu $25^1/_2$%.

—x—

Pe teritorulŭ comunei Prodŭ s'a descărcatŭ la 10 Iuliu o furtună cumplită. Plóia cădea în torente aşa de mare, încâtŭ în câteva minute pâriulŭ din satŭ inundă uliţele şi locuinţele, băgêndŭ poporaţiunea în grózā. In biserică apa ajunsese la înălţime de o urmă. Pagubele pricinuite atâtŭ în satŭ câtŭ şi pe câmpŭ suntŭ fórte marĭ.

—x—

»Kol. Közl.“ spune, că gendarmeria a descoperitŭ o bandă de hoţĭ, carĭ furau aurŭ dela minele dela Boiţa. Din mina dela Buda se ḑice că s'a furatŭ anualŭ aurŭ în valóre de peste 100,000 fl. Gendarmeria ar fi pe urma lorŭ.

—x—

Economulŭ din Cluşiu Stefanŭ *Nagy* s'a găsitŭ la 22 Iuliu n. omorîtŭ pe câmpŭ lângă Cluşiu. In séra premergĕtóre se amestecase într'o ceartă, ce au avut'o doi lucrătorĭ de câmpŭ cu unŭ proprietarŭ. Se bănuesce că unŭ lucrătorŭ dintre aceştia l'a omorîtŭ din rĕsbunare.

—x—

Unŭ Maghiarŭ cu numele *Ballagi* a descoperitŭ în biblioteca archiepiscopului de Sevilla unŭ manuscriptŭ vechiu maghiarŭ din a. 1456, cuprinḑêndŭ 68 de strofe în poesiă, în cărĭ se cântă vitejiile eroului *Ioanŭ Huniadi* din partea chiar a unuia, care a luatŭ parte la lupta dela Belgradŭ In acestŭ manuscriptŭ Huniadi se nu mesce *Iuanŭ* Bianco; din acestŭ manuscriptŭ, chiar după o comentare maghiară reiese, că Huniadi în óste şi la poporŭ era cunoscutŭ numai sub numele de *Sibinyan Iuan*. — Ne prindemŭ că »patrioţii“ totŭ jură, că Huniadi n'a fostŭ Românŭ.

—x—

»România“ spune, că a plecatŭ spre Rusia d C. *Bărcănescu*, însărcinatŭ de Epitropia bisericei Dómnei Bălaşa, sĕ studieze organisarea corurilorŭ bisericeşcĭ din Rusia. D. Bărcănescu se duce ântêiu la Odesa, apoi la Kiev şi Moscva şi de acolo la Petersburg.

—x—

Despre contele *Esterhazi Moritz*, noulŭ fişpanŭ alŭ Vespremului, scriau ḑilele acestea ḑiarele ungurescĭ, că ar fi bancrotatŭ, şî-ar fi perdutŭ averea şi din astă causă ḑiceau că ar voi sĕ-şĭ dea demisiunea dela fişpănatŭ şi sĕ se mute la Napagodl. O telegramă către „Nemzet« sĕ încércă a desminţi acéstă scire.

—x—

Regretatulŭ *Marinŭ Mihăiescu*, profesorŭ de geografiă şi istoriă la scóla centrală de fete din Bucurescĭ, încetatŭ din viaţă în ḑilele trecute, a dispusŭ prin testamentulŭ sĕu autenticŭ ca după mórtea soţiei sale: 1. Casele sĕ rĕmâie în proprietatea Bisericei Flămânda din Bucureşcĭ. 2. Două mii lei sĕ se dea bisericei din comuna Ghizdăveştĭ, loculŭ sĕu natalŭ. 3. Ḑece mii lei sĕ se dea scólei normale a societăţii pentru învĕţătura poporului Românŭ dela sf. Ecaterina. 4. Cincĭ mii de lei Societăţii Transilvania cu reşedinţa în Bucurescĭ, fundată în anulŭ 1867 pentru cultura Românilorŭ ardelenĭ, bănăţenĭ şi bucovinenĭ. 5. Deosebite darurĭ rudelorŭ sale. Asemenea fapte merită a fi relevate şi de aceea le înregistrămŭ şi noi.

De ale economiei.

Deva, Iuliu 1886.

Sâmbătă în 10 Iuliu 1886 a venitŭ în Deva unŭ secretarŭ ministerialŭ cu veterinarulŭ superiorŭ alŭ statului dela ministeriulŭ de economiă, industriă şi comerciu, Mergêndŭ în sala comitatului, unde toţĭ pretorii şi primarii magistratualĭ i-au aşteptatŭ spre a primi instrucţiunĭ în causa epidemiei vitelorŭ, economiei de vite şi altele, a începutŭ secretariulŭ ministerialŭ a esplica despre epidemia de vite şi despre economia lorŭ, cam în următorulŭ chipŭ:

„Noi, resp. Ţéra unguréscă, de presinte nu avemŭ comunicaţiunĭ cu ţĕrile vecine, de a puté esporta vite, etc., pentrucă cu noi nu voescŭ a încheia convenţiune comercială, fiindŭ că vitele nóstre suntŭ vestite ca bolnave şi fiindŭ că esistă epidemiă în ţéră. Şi de unde derivă acésta? De acolo, că după fórte multă cercetare şi ostenélă amŭ aflatŭ că Rusia a pusŭ mâna pe o mulţime de paşapórte ungurescĭ, cu carĭ esportă Rusia vitele ei cele bolnăviciose dându-le de vite din Ungaria. Apoi cam de obiceiu în Rusia esistă totŭ mereu epidemiă de vite şi astfelŭ s'au consideratŭ în Germania vitele acestea ca fiindŭ din Ungaria, deşi au fostŭ din Rusia. Din causa asta apoi Ungaria a fostŭ eschisă cu vitele ei. Stăruiţĭ cu tóte astea a spori vite şi încă soiurĭ bune ungurescĭ şi elveţiane, căcĭ pentru noi economia principală e cea de vite, şi sperămŭ că éra vomŭ esporta ca mai nainte în Germania şi Austria“. Apoi cum trebue sĕ fiă grajdurile de curăţite, şi vita suspiţionată ca bolnavă îndată trebue cercetată chemândŭ pe veterinarŭ spre a o vindeca de bólă etc. etc«

Eu ca economŭ de vite şi precepĕtorŭ în causă observŭ, că nu-i destulŭ cu aceste mĕsurĭ pentru desvoltarea economiei de vite. Sĕ sporimŭ vitele, dér vorba e, că unde sĕ păşunescă? In ce modŭ s'ar puté ajutora ca sĕ se câştige locŭ de păşunitŭ, pentrucă, décă nu e păşune, nu poţĭ ţiné vita în grădina casei unde suntŭ sĕmênate legumĭ pentru familiă.

In Transilvania economia de vite decade vĕḑêndŭ cu ochii, căcĭ ómenii nu le mai potŭ spori ca până acuma. Transilvania precum bine scimŭ e mai multŭ muntósă şi pădurósă, puţine şesurĭ are, şi până acuma ómenii şĭ-au crescutŭ vitele lorŭ pe munţĭ şi prin pădurĭ; nu în cele tinere, căcĭ acelea după lege suntŭ oprite, ci în pădurile cele marĭ, prin tufişŭ, poenĭ şi la apa cea sănĕtósă. Acuma însĕ păşunea în locurile acestea e oprită. Din causa asta are şi statulŭ şi cetăţenulŭ pagubă, şi încă mare, căcĭ ómenii mare parte totŭ la pădure îşĭ trimeteau vitele la păşiune, deórece altă păşiune nu prea au, pentrucă puţinele fênaţe trebue păstrate de a face fênŭ pentru érnă.

Prin ordinaţiunĭ ministeriale şi suprefecturale s'a opritŭ d'a intra în pădure, păşiunea principală şi decĭ ordinaţiunile acestea au mai nimicitŭ economia de vite, din care făceau economii de vite banĭ ca sĕ-şĭ plătéscă dările către statŭ, nu rĕmâneau în restanţă cu darea, şi le

---

FOILETONU.

Unŭ capitulŭ despre mânia.

(Fine.)

Vorbindŭ de afectulŭ mâniei şi alŭ indignaţiunii voiu aduce o dovadă strălucită întru lauda neperitóre a acestui afectŭ.

'Mĭ aducŭ aminte de două episode barbare din istoria Franciei, consumate în a doua jumĕtate a seclului alŭ 18-lea. (Periodulŭ dintre Ludovicŭ XIV şi Ludovicŭ XVI), episode, carĭ au deşteptatŭ în inima unui omŭ unŭ sentimentŭ atâtŭ de adêncŭ de mâniă şi indignaţiune legitimă — încâtŭ ideile, cărora acéstă mâniă şi indignaţiune le-a datŭ nascere, au contribuitŭ în modŭ puternicŭ la reformarea întregei societăţĭ francese

Étă cele două episode:

La Toulouse în diua de 13 Octomvre 1761 se găsesce într'o cameră unŭ tênĕrŭ spênḑuratŭ. Mulţimea alérgă, clerulŭ fulgeră, magistratura cercetéză: Este o sinucidere; se vorbesce de unŭ asasinatŭ. In ce interesŭ? In interesulŭ religiunii. Cine se acusă? Tatălŭ. Elŭ e protestantŭ şi a opritŭ pe fiulŭ sĕu d'a se face catolicŭ. Esistă o monstruositate morală şi o neputinţă materială; dér ce le pasă! Acesta a omorîtŭ pe fiulŭ sĕu.

Acestŭ bĕtrânŭ a spênḑuratŭ pe acelŭ tênĕrŭ! Justiţia lucréză, — şi étă resultatulŭ: la 9 Martie 1762 unŭ omŭ cu pĕrulŭ albŭ Jean Callas dusŭ pe o piéţă publică, desbrăcatŭ şi pusŭ pe rótă, ca sĕ priméscă cele optŭ suplicie (8 loviturĭ cu drugulŭ de ferŭ mânuitŭ de călău). După mórtea sa, după o esecuţiune atâtŭ de barbară se constată, că fiulŭ sĕu se sinucise. Dér se comisese unŭ asasinatŭ. De cine? De judecătorĭ!!...

Altŭ faptŭ totŭ din analele Franciei! După bĕtrânulŭ tênĕrulŭ. Trei anĭ mai în urmă la anulŭ 1765 la Abbevile după o nópte viscolósă se găsesce o cruce de lemnŭ aruncată josŭ la capĕtulŭ unui podŭ, care de trei seculĭ sta atêrnată de stâlpulŭ podului. Cine comisese nelegiuirea de a o arunca josŭ? Nu se scie. Póte vre unŭ trecĕtorŭ, — póte vêntulŭ. Cine este vinovatulŭ? Episcopulŭ dela Amiens, scrie o epistolă pastorală către credincioşĭ — făcêndŭ apelŭ la fanatismulŭ lorŭ. Justiţia crede, că a descoperitŭ, că în nóptea când crucea a fostŭ aruncată josŭ, duoi oficerĭ: Labarre şi D'Etalonde au trecutŭ pe podulŭ dela Abbevile, că erau beţĭ şi că cântau unŭ cântecŭ veselŭ soldăţescŭ.

Justiţia dela Abbevile nu rĕmâne îndĕrĕtulŭ justiţiei dela Toulouse. Nu e mai puţinŭ dréptă. Se dau două mandate de aducere. D'Etalonde fuge. Labarre este arestatŭ şi condamnatŭ. In timpulŭ torturei i se frânge unŭ genunchiu. A doua ḑi la 5 Iuniu 1766 e adusŭ pe piéţa publică cea mare, acolo arde unŭ rugŭ, i se cetesce sentinţa, apoi i se taiă mâna, i se scóte limba din gură cu unŭ clesce de ferŭ şi în fine de milă — se vede — i se taiă capulŭ şi se aruncă pe rugŭ. Astfelŭ muri cavalerulŭ Labarre în etate de 19 anĭ.

Celebrulŭ Voltaire era de faţă amestecatŭ prin mulţime: *„Atuncĭ O Voltaire! — esclamă Victor Hugo — vĕḑêndŭ nedreptatea omenéscă ai scosŭ unŭ ţipĕtŭ de grózā şi de mâniă legitimă: — şi acésta va fi gloria ta eternă! Atuncĭ începuşĭ tu, deşi erai încă numai în anii juneţei, — înfricoşatulŭ procesŭ alŭ trecutului; susţinuşĭ tu în contra tiranilorŭ şi în contra monstrilorŭ causa geniului omenescŭ, şi o câştigaşĭ!!* Spăimêntătórele lucrurĭ se făceau în mijloculŭ unei societăţĭ civilisate. Viéţa era veselă şi uşóră. Omenii se duceau şi se întorceau fără a se uita nicĭ deasupra nicĭ dedesuptulŭ lorŭ. Indiferenţa se schimba în nebăgare de sémă. Curtea era plină de serbărĭ. Versailles strălucia. Parisulŭ trăia în nesciinţă. Şi în timpulŭ acesta din o sĕlbătăciă religiósă judecătorii făceau pe unŭ bĕtrânŭ sĕ espire pe eşafodŭ şi preoţii smulgeau limba unui copilŭ pentru unŭ cântecŭ. In faţa acestei societăţĭ frivole şi triste Voltaire singurŭ declară resbelŭ acestei coaliţiunĭ compuse de tóte nedreptăţile socialĭ, acestei lumĭ teribile,—şi primì lupta. Care-i era arma? Aceea, care era uşóră ca vêntulŭ şi putere mică ca trăsnetulŭ: *unŭ condeiu!* Cu acéstă armă elŭ a combătutŭ, cu acéstă armă elŭ a şi învinsŭ. In Voltaire — adauge marele Hugo — echilibrulŭ finesce totdéuna prin a se restabili. Orĭ care arŭ fi drépta sa mâniă, ea trece şi Voltaire celŭ iritatŭ face totdéuna locŭ lui Voltaire celŭ liniştitŭ. Atuncĭ surîsulŭ reapare în acestŭ ochiu adêncŭ. In unele momente însĕ pasiunea pentru adevĕrŭ se rădică puternicŭ şi violentŭ în inima lui şi ea este în dreptulŭ sĕu tocmai ca acele vênturĭ, carĭ însenineză.

Vêrfulŭ cu dorŭ la 8/20 Iuliu 1886.

Ioanŭ Dima Petrascu.

mai rĕmânea şi lor pentru trebuinţele casei. Acuma însĕ despre sporirea viteloră vorbă numai póte fi.

Decă guvernulă voesce seriosă sporirea viteloră, atuncî binevoiéscă a stărui ca păşiunea de vite în pădurî sĕ nu se oprescă — ci numai în tăietură — acestă dreptă a fostă înainte de 1848 şi după aceea până acuma, şi totuşi pădurile nu s'au prădată, ér cetăţénulă nu era chinuită ca acuma de grija, că acum-acum vine esecutorulă şi-lă lasă pe drumurî.

Ce privesce causa sanitară, noi stăruimă multă şi pentru vindecarea bóleloră de vite, cu sciinţa nóstră strămoşéscă şi cu medicina de casă. Ar fi vai de noi sĕ aşteptămă până ce ne vine veterinarulă, şi decă vine suntă de aceia, carî decă e vita sângerată, dicĕ că are frigurî. Apoi unii ca aceştia ce ne potă folosi, decă nu ne vomă sci noi folosi de cunoscinţele nóstre?

Daţi-ne locurî de păşunită şi apoi sĕ vorbiţî de sporirea viteloră!

N. Oprea, economă.

Industria de casă.

Sântejude, 23 Iuliu 1886.

Cetindă în preţuita „Gazetă" No. 151 ună raportă despre adunarea generală a reuniunei învĕţătoriloră ce s'a ţinută în Gherla la 15—16 Iuniu a. c. îmî iau voiă a face unele observaţiunî:

Domnulă corespondentă amintesce între altele, că în preparandia din Gherla se deprindă preparandii şi în industria de casă, şi participândă la esposiţia din Pesta cu unele manufacturî de ale preparandiloră, preparandia a primită o diplomă şi o medaliă de bronză, în semnă de recunoscinţă, va sĕ dică unica preparandiă română premiată dela esposiţia ungurésca. Mai departe se amintesce, că numai lăţirea acestui ramă onorificŭ de ocupaţiune printre poporulă română, l'a putută ave în vedere publicistulă şi redactorulă d. N. F. Negruţiu, când a dată celă dintâiu premiu de ună galbĕnă preparandului, care s'a distinsă în industria domestică etc.

Tóte aceste suntă adevĕrate — dér d. corespondentă a uitată de dascălulă de pe sate, care a avută în vedere încă de mai mulţî anî lăţirea industriei de casă învĕţându-o în scólele poporale.

Acestă bravă învĕţătoră e d. Petru Grama din Sântejude, care e fórte bine cunoscută publicului română. Acesta nu a contribuită premii pentru lăţirea industriei de casă, pentrucă e sĕracă, c'ună salară numai de 120 fl. pe ană, fórte necorĕspundĕtoră, ci însuşî pe sine s'a pusă jertfă pe altarulă naţiunei pentru lăţirea industriei de casă în scólele poporale

După ce a învĕţată acéstă industriă cu spesele sale proprii şi din propria sa diliginţă, mai întâiu a introdus'o în scóla din Sântejude, şi în serile de érnă a instruită în industriă poporulă adultă, aşa câtă mai mulţî din poporulă din Sântejude de presinte îşî potă câştiga pânea de tóte dilele numai din industriă. In anulă 1882, chemată fiindă de comitele supremă ală comitatului Solnocă-Dobeca la ună cursă suplementară de industriă, a instruită mai mulţî învĕţătorî de ai statului şi de ai noştri.

In anii scolasticî 1883—1884 şi 1885 cu concederea s. consistoriu scolastică din Gherla a introdusă industria domestică şi în institutulă pedagogică Gherlană, unde avea a face în tótă sĕptĕmâna câte o călĕtoriă de 25 chilometrii drumă pedestru, prin tină-plóie-ninsóre şi vreme bună, numai pentru o remuneraţiune de 50 fl. pe ană din care îşî câştiga şi materialele de lipsă pentru propunere.

In anulă trecută a petrecută la preparandiă 8 dile cu spesele sale proprii, pregătindă obiectele manufacturale cu preparandii mai distinşî in industriă, care obiecte s'au trimisă de direcţiunea preparandială la esposiţia ungurésca din Pesta, pentru carî apoi a primită preparandia diploma şi medalia de bronză ca recunoscinţă pentru lucrurile frumóse pregătite de preparandî.

La fine, ne mai putĕndă bravulă învĕţătoră a continua propunerea studiului de industriă preparandiloră, şi mai departe, şi ca preparandia sĕ nu fiă lipsită de propunerea studiului industrială, a pregătită spre acestă scopă, învĕţându-lă industria de casă pe bravulă învĕţătoră Ioane Boeră din scóla confesională din Gherla, care în acestă ană a arătat celă mai strălucită progresă cu prrparandii în cele industriale

Ca cu mai mare repediciune sĕ se lăţască industria de casă în scólele poporale, bravulă învĕţătoră Petru Grama în anii trecuţî, precum şi în auulă acesta, a deschisă cursurî de industriă cu propunere grătuită, numai şi numai sĕ se potă ajunge salutariulă scopă industrială.

Aceste suntă modestele mele observaţiunî carî ve rogă a le aduce la cunoscinţă publică.

Ioachimă Poppă.
proprietară.

Din jurulă cetăţii Ciceu,

ală lui Petru Rareşă, la 20 Iuliu 1886.

Îmî iau voiă a raporta on. publică română despre balulă ţinută în 18 Iul. a. c. la Beclenă în favorulă bisericei şi şcólei române de acolo.

De mai mulţî anî este datina de a se arangia pe la noi câte-o petrecere românéscă, care din ană în ană devine totă mai cercetată, căcî noi, Românii, lipsiţî fiindă de alte întrunirî, când ni-se oferă astfelă de ocasiunî de întâlnire, nu cruţămă nicî spese şi nicî ostenélă — oumai ca se putemă conveni împreună şi se ne împărtăşimă unulă altuia multele nĕcasurî, lipse şi neindreptăţirî, ce le îndurămă în patria străbună, unde nicî a ne îmbrăcă după gustă, în portulă străbună, folosită de seculî, nu ni se permite de stăpânii dela putere, adecă ni se oprescе a ne arăta înaintea lumei de aceea, ce amă fostă şi suntemă, şi anume Românî, străvechî lucuitorî ai acestei patrie iubite, însĕ nefericite.

Sala de jocă era frumosă decorată, de d. I. Grecu cu frundişă naturală.

Incă cu trenulă de către Deşiu pe la amédî, sosiră mai mulţî óspeţî, între carî: d. protopopă Teodoră Hermană cu familia, Petru Mureşianu Şireganulă, cunoscutulă corespondentă la foile române, din care causă şî a perdută oficiulă, I. Mureşiană şi alţii de pe la Deşiu şi împrejurime, aşteptaţî şi primiţî la gară de d. d. preoţî şi protopopî, fraţii Puşcariu. Poporulă română localŭ încă de după prândă umbla pe stradă în vestminte de sĕrbătóre şi streinii se uitau cu curiositate la óspeţii ce soseau mereu.

Nu potă a nu aminti, că în şura din vecinătatea scolei jucau feciorii satului, unde se presentă d. docente Grigorescu din Bistriţa, care se puse în fruntea loră, săltândă şi chiuindă românesce, nepăsându-i de locă de pedepsa dictată lui pentru joculă căluşerescă şi tricolorulă românescă. N'a lipsită nicî d. pretoră din Bedeană a trimite la preotulă şi docentele localŭ pe cancelistulă sĕu, d. Mihailă Tecariu, cu ordină, ca se nu se folosescă la bală insemnele cu tricolorulă naţională românescă, că la din contra altă dată li se va denega concesiunea pentru ţinerea acestui bală.

La 8 óre séra s'a începută balulă cu saltulă provinţială „Someşiana". Intre dănţătóre s'au înfăţişată următórele domnişóre în portulă românescă: Maria Puşcariu din Sântejude; Ludovica Popă din Cetână; Aurelia Rusă, din Ciaga; Maria Popă, din Zagra; Rafila Rusu, din Juda, Cornelia Anca din Sântejude; Susana Sĕcui, din Fizeşiă şi Domniţa Husa. Dintre aceste domnişóre unele cu propria loră mână şî-au gătită frumosulă loră costumă, precum pretinde, şi cu totă dreptulă, d-şóra Maria Dănilă, în unulă din numerii trecuţî ală acestui preţuită diară. De asemenea d-na Bărbosiu purta cu fală tricolorulă naţională.

Suprasolvirî au incursă cu acéstă ocasiune dela următorii domnî:

Michailă Făgărăşană, protopopă, Tĕure 1 fl.. Teodoră Hermană, protopopă, Deşiu 1 fl., Iosifă B. Câhulă, profesoră, Bârladă 1 fl., Ioană Mureşianu, Chethiu 1 fl. Vasilie Gabrilescu, Negirleştî 1 fl., Victoră Cupşa, juristă, Deşiu 20 cr., Gyárfás Albert 50 cr., Tordai Sándor, Rácz Lászlo, toţî din Becleană, câte :0 cr.. George Micu, Zimtilă Brehariu, Nuşfalău, Ioană Neamţă, preotă în Nimija Romană, Török Lajos, Coldău, câte 20 cr. D-lă căpitană Marină şi sub-locotenentulă Hangană din Bistriţă trimise prin postă 4 fl., Alecsie Morariu din Panciova 2 fl. — Venitulă totală a fostă de 157 fl. 70 cr. Spesele 50 fl. Rĕmâne venită curată 107 fl 70 cr. v. a. Ună resultată materială destulă de îmbucurătoră este acesta. Resultatulă morală însĕ nu se póte preţui.

In decursulă pausei d. docente Alexandru Puşcariu cântă cu succesă câteva cântece româneşti, acompaniată firesce de mai întregă publiculă.

Danţulă dură până în dalba diuă următóre, când ne despărţirămă cu resalutările „La revedere în 1 Augustă la Ciachi-Gârbău la balulă Asociaţiunei Transilvane pentru literatura şi cultura poporului Română".

Constantulă.

Liferărî pentru Bulgaria.

La 6 şi 7 Augustă n. c. se voră ţine la ministerulă de rĕsboiu bulgară în Sofia pertractărî cu oferte pentru liferarea a 25,000 corturî, 76,165 metri pânză grósă Rahentuh pentru cămăşî de gimnastată şi 14,433 metri pânză flamandă pentru şepcî de veră. Licitaţiunile suplimentare au sĕ fiă hotărîte pentru 11 şi 12 Augustă n. c. Cauţiunea ce are sĕ se depună la banca naţională de acolo e de 5% din valórea totală. Condiţiunile precum descrierile tehnice etc. se potă vedé la ministrulă de resboiu.

Mai departe, în urma unei publicaţiunî dela 10 Iuliu n. c. se va ţiné în 5 Augustă la ministerulă de finance o pertractare cu oferte pentru liferarea de diferite rechisite de cancelariă, precum hârtiă de scrisă, sugătóre şi de împachetată, cernélă, ceră de sigilată, cuverte, ceruse, condeie, tocurî etc. şi 2024 funţî luminărî de stearină în valore de circa 40,000 francî. Cauţiunea e de 1500 francî. Condiţiunile, descrierile tehnice, mostrele etc. se potă vedé în ministerulă de finance.

Apelă.

In adunarea generală a meseriaşiloră şi inteligenţei române din Braşovă, ţinută la 22 Iunie a. c., s'a constatată, că meseriaşii românî încă sun[...] boiului vamală cu România, — s'a disă [...] in genere atâtă aici câtă şi în celelalte [...] dorită ca publiculă română sĕ sprijinéscă [...] meseriaşii noştri.

Subscrişii, conformă hotărîrei acestei adunărî generalî, apelămă dér, în numele ei, la publiculă română, şi-lă rugămă cu tótă seriositatea ca, în orî-ce ramă de industriă, în care se póte ajuta cu Românî, sĕ se adreseze numai la Românî, pentru că numai în chipulă acesta meseriaşii, carî îi avemă, voră rĕmânea la noi în ţéră, numai în chipulă acesta vomă îndemna şi pe alţii sĕ îmbrăţişeze meseriile, în fine pentru că numai aşa ne vomă puté cresce şi consolida *clasa mijlociă*, adecă a industriaşiloră, care este neapĕrată de lipsă orî-cărei naţiunî cu aspiraţii de viitoră.

In de ale meseriiloră suntemă cam îndĕrĕptă. Românii binesimţitorî şi de inimă voră înţelege apelulă nostru.

Braşovă, 1 Iulie 1886.

B. Baiulescu m. p.
preş. asoc. pentru sprijinirea învĕţăceiloră şi sod. rom. etc.
I. Aronă m. p.

Ultime scirî.

Belgradu, 24 Iulie. — Regele a primită pe membrii Scupcinei carî au venită în corpore pentru a remite adresa Majestăţei Sale. Regele Milană a mulţămită deputaţiloră pentru spiritulă loră patriotică şi pentru devotamentulă loră. Adresa Scupcinei mulţămesce regelui pentru că a păzită interesele statului prin resbelă şi pentru că a protestată contra propagandei de turburărî ce se făcea la graniţă şi contra propagandei ce avea în vedere exploatarea Balcaniloră. Ea asigură în acelaşî timpă, că naţiunea va fi totdéuna gata sĕ apere interesele statului contra orî cărei schimbărî parţiale a echilibrului din Balcanî şi că regele póte conta la orî ce timpă pe devotamentulă, entusiasmulă şi sacrificiele poporului sêrbescă.

Constantinopolu, 24 Iulie. (Cale indirectă.) După o scire din Sofia, d. Bogdanoff, agentă diplomatică ală Rusiei, ar fi dată sĕ înţelégă prinţului că împăcarea cu Ţarulă urméză a întêmpina aceleaşî greutăţî. Impĕratulă nu voiesce sĕ fiă din nou desilusionată.

Parisŭ, 25 Iulie. — Nimică nu e încă confirmată în ceea ce privesce o întrevedere în 1886 între d. de Giers şi prinţulă de Bismarck. „Temps" crede că raporturile Rusiei cu Austria şi Germania suntă mai puţină bune ca mai nainte.

Nişŭ, 25 Iulie. Skupcina a aprobată în unanimitate tóte legile şi ordonanţele ce au fostă promulgate de guvernă în timpulă resbelului, precum şi durata stărei de asediu. Adunarea a începută discuţiunea verificăriloră.

SCIRÎ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

LONDRA, 27 Iuliu. — Salisbury a luată asupră'şî formarea cabinetului. Parlamentulă se întrunesce la 5 Augustă pentru ca sĕ 'şî alégă preşedinte, apoi se amână până în Octomvre.

Ambasadorulă chineză Tseug a plecată la Bismarck în Kissingen, după ce a avută mai ântêiu o convorbire cu cardinalulă Manning în afacerea convenţiunei dintre China şi Scaunulă papală.

VIENA, 27 Iuliu. — Scirea „Lloyd"-ului: Noulă comandantă de corpă ală Budapestei Pejacsevics a avută o convorbire mai lungă cu şefulă de secţiune din oficiulă de esterne Szögeny.

Corveta austro-ungară „Aurora" întreprinde o călĕtoriă de doi anî în Asia ostică în scopă d'a lega relaţiunî comerciale.

Lucrătorulă Jeitelles, care a înjunghiată pe stradă pe croitorulă Lissauer, a fostă condamnată la patru lunî închisóre socotindu-i-se şi cele trei lunî de arestă preventivă.

DIVERSE.

O esplosiune. — Se telegrafiază din Madridă, că telegrame oficiale primite dela autorităţile din Cartagena anunţă că o bombă a făcută esplosiune, omorândă douĕ persóne şi rănindă alte douĕ-decî şi una. Oficerulă fortului a avută pântecile, peptulă şi piciórele rupte. Ună soldată a avută capulă cu desĕvêrşire sdrobită. Ună altu a avută piciórele rupte. Este temă că mulţî dintre răniţî voră muri.

Editoră: **Iacobă Mureşianu.**
Redactoră responsabilă: **Dr. Aurel Mureşianu**

[…]alŭ la bursa de Viena

[…]in 26 Iulie st. n. 1886.

[…]0 . . .	106 95
[…] 5% . .	94.85
[…]ilorŭ ferate […]e	154.60
[…]tisarea datoriei căi-[…]lorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	101.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	120 —
Bonurĭ rurale ungare . .	105.2c
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale transilvane	105 20
Bonurĭ croato-slavone . .	105.26
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	123.50
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului .	126. —
Renta de hărtiă austriacă	85.25
Renta de arg. austr. . .	86 10
Renta de aurŭ austr. . .	120 40
Losurile din 1860 . . .	142 20
Acțiunile băncei austro-ungare	873.—
Act. băncei de creditŭ ung.	288.—
Act. băncei de creditŭ austr.	280.70
Argintulŭ —. — Galbinĭ împărătescĭ	5.92
Napoleon-d'orĭ	10.—
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	61.85
Londra 10 Livres sterlinge	126.—

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 12 Iulie st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . .	93—	93½
Renta rom. amort. (5%) .	97¼	97¾
» convert. (6%) . .	87¾	88¼
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	32—	33—
Credit fonc. rural (7%) . .	102½	103—
» „ „ (5%) .	86¼	86—
» » urban (7%) .	99¼	99½
» » » (6%) .	91—	91½
» » » (5%) .	81¼	82½
Banca națională a României 500 Lei	1000	1010
Ac. de asig. Dacia-Rom.	255	260
« » » Națională	210	215
Aurŭ contra bilete de bancă . .	14.¾	15.00
Bancnote austriace contra aurŭ. .	2.02½	2.03

Cursulu pieței Brașovŭ

din 27 Iulie st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.63	Vênd.	8.64
Argint românesc	»	8.55	»	8.60
Napoleon-d'orĭ	»	9.97	»	10.—
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.29
Galbenĭ	»	5.88	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina» . .	»	100.—	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	122.—	»	123.—
Discontulŭ . . .	»	7—10 % pe anŭ.		

Esposiția de industriă a Brașovului.

Esposițiunea sĕ va deschide în Podulŭ-Bătușilorŭ la 8 Augustŭ a. c. st. n. Listele de însinuare s'au înapoiatŭ esposanțilorŭ, și li s'a avisatŭ spațiulŭ ce-i-se vine fie-căruia.

Timpulŭ s'apropiă cu grabă, de aceea esposanții suntŭ provocațĭ a preda obiectele de espusŭ amploiatului însărcinatŭ cu primirea lorŭ în Podulŭ-Bătușilorŭ dela 24 Iuliu încolo pănă celŭ mai târḑiu în 31 Iuliu a. c. Primirea obiectelorŭ se va adeverí pe lista de insinuare, ce are sĕ o presente esposantulŭ.

Esposanții suntŭ învitațĭ sĕ se țină strictŭ de terminulŭ de mai susŭ, pentru ca Comisiunea esposițiunei sĕ-șĭ termine lucrările la timpŭ, și sĕ se pótă face deschiderea esposițiunei în 8 Augustŭ.

Obiectele predate în urma terminului de mai susŭ, se vorŭ primí numai în câtŭ spațiulŭ și timpulŭ va permite plasarea lorŭ.

Brașovŭ, 23 Iuliu 1886.

Comisiunea de insinuare
a Esposițiunei de industriă a Brașovului.

3—3

Anunciu de esarendare.

Bunulŭ dela Cutu a seminarului teologicŭ gr. cat. din Blașiu, aprópe de Sas-Sebeșŭ și de Mercurea, constatorŭ din 288 jugere 404°☐ locŭ arătorŭ, din 210 jugere 19°☐ fênațiuriturĭ și grădinĭ, din 247 jugere 813°☐ pășune deja segregată, din 9 jugere 140°☐ viiă, mai departe din dreptulŭ regalŭ de cârcîmăritŭ din Cutŭ, și la Silvașiu, precum și din cârcîma din Sasŭ-Sebeșŭ, — se dă în arêndă pe calea licitațiunei publice, pe periodulŭ de 6 (șése) anĭ, începêndŭ din 24 Aprilie 1887 până în 24 aprilie 1893.

Licitațiunea se va ține în 1 Augustŭ a. c. st. n. la 10 óre a. m. în cancelaria advocaturei archidiecesane. — Doritorii de a licita au a depune unŭ vadiu de 10% dela suma de esclamare de 4800 fl. v. a.

Pănă la începerea licitațiunei se primescŭ și oferte sigilate și provĕḑute cu vadiulŭ de 10%.

Condițiunile de licitațiune se potŭ vedea în cancelaria subscrisului.

Blașiu, în 21 Iulie 1886.

Ludovicŭ Csato.
adv. archidiecesanŭ.

1—3

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.50	7.45	—
Predealŭ	—	9.32	12.50	—
	—		1.09	—
Timișŭ	—	9.56	1.40	—
Brașovŭ	—	10 20	2.27	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Hașfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighișóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediașŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 / 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blașiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.47	—
Teiușŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1 04	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióra	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2 07	—
Ghirisŭ	4.09	—	3.08	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Clușiu	5.56	—	5 35	—
	6.16	—	—	8.00
Nedeșdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.53	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7.34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mezö-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velințe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare	10.41	—	—	4.06
	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1.45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena	—	—	10.50	—
	3.00	8.50	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	-
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	--
Clușiu	10.01	10.28	5.05	6.43	—
	10.26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriș	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea	1.36	—	—	9.31	—
	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiușŭ	3.01	—	—	10.44	--
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	--
Blașŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copșa mic	5.05	—	—	12.36	--
Mediașŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	--	1.56	6.40
Sigișóra	—	—	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Brașovŭ	1.09	—	—	7.14	1.09
	1.55	5.45	—	—	1.50
Timișŭ	2.53	6.22	—	—	2.48
Predealŭ	3.28	6.47	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	9.35	11.45	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2 35	—	6.39
Branicĭca	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	—	4.53
	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok	11.02	—	11.40
	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6 19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bêrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicĭca	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10.34	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	—	8.18
Aradulŭ nou	6.23	—	8.32
Németh-Ságh	6.48	—	8.51
Vinga	7.19	—	9.07
Orczifalva	7.38	—	9.20
Merczifalva	7.56	—	9.32
Timișóra	8.42	—	10.09

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Hațegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Banița	—	3.35	6.07
Petroșenĭ	—	4.04	6.39

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.02	—	5.00
Merczifalva	6.40	—	5.50
Orczifalva	6.52	—	6.07
Vinga	—	—	6.32
Németh-Ságh	—	—	6.53
Aradulŭ nou	—	—	7.24
Aradŭ	—	—	7.40

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșenĭ	6.49	9.33	—
Banița	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Hațegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10 53	1,35	—

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.